

**§ 16 b miljøtilladelse til slagtekalveproduktion
på
Skovvej 40, 6430 Nordborg**

Meddelt d. 06.december 2018
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	36229160
Husdyrbrugets navn	Peter Johansen
Beliggenhedsadresse	Skovvej 40
Postnummer	6430
By	Nordborg

Ansøger

Ansøger navn	Peter Johansen
Ansøger adresse	Skovvej 40
Ansøger postnummer	6430
Ansøger by	Nordborg
Ansøger telefon	22766541
Ansøger email	havnbjergskovlandbrug@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	29210330
Konsulent virksomhedsnavn	SLAGTEKALVERÅDGIVNING ApS
Konsulent navn	Åse Larsen
Konsulent adresse	Herringvej 23
Konsulent postnummer	7300
Konsulent by	Jelling
Konsulent telefon	24897918
Konsulent email	miljo@slagtekalve.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5400011994
CHR numre	79125

Tilladelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune

Landbrugsgruppen

Erhverv og affald

Rådhusstorvet 10

6440 Sønderborg

Sagsbehandler: Ann-Kathrin Tessin

Sagsnummer: 18/39045

KS: TKOB

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Ikke teknisk resume	4
2. Kommunens afgørelse	4
2.1 Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud	5
2.2 Offentlighed	6
2.3 Andre tilladelser og dispensationer	6
2.4 Lovgrundlag	6
3. Vilkår for husdyrbruget	7
Generelle vilkår	7
Staldanlæg og produktioner	7
Gødningsproduktion- og håndtering	9
4. Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte	11
4.1 Husdyrhold og stalde	11
4.2 Gødnings- og foderopbevaringsanlæg	12
4.3 Energi- og vandforbrug	13
4.4 Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav	13
4.5 Husdyrbrugets ammoniakemission	18
4.5.1 Ammoniak og natur	18
4.6 Husdyrbrugets lugtemission	22
4.7 Andre genepåvirkninger fra husdyrbruget	23
4.7.1 Støj og vibrationer	23
4.7.2 Støv fra anlæg og maskiner	24
4.7.3 Lys	24
4.7.4 Fluer og skadedyr	24
4.7.5 Transporter	25
4.7.5 Råvarer og hjælpestoffer	25
4.8 Affaldsproduktion	26
4.9 Gødningsproduktion og –opbevaring	27
5. BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget	28
6. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	28
Bilag	31

1. Indledning

Peter Johansen har søgt om en § 16 b miljøtilladelse, efter husdyrbrugloven af ejendommen Skovvej 40, 6430 Nordborg.

Der er søgt om en godkendelse af produktionsarealet på i alt 874 m² til en produktion af slagtekalve. Produktionsarealet er fordelt på fire stalde og kalvehytter.

Sønderborg Kommune er tilladelsesmyndigheden.

1.1 Ikke teknisk resume

Der bygges ikke nye bygninger. Der ansøges om miljøtilladelse af et samlet produktionsareal på 874 m².

Der ansøges om en omlægning af en ammekobesætning i nudrift til slagtekalveproduktion.

På ejendommen er der et tilladt dyrehold på 3 heste (300-500 kg), 30 æglæggende høns, 30 ammekøer (400-600 kg), 15 kvier til kælving, 15 tyrekalve op til 440 kg samt 2 avlstyre tung race, svarende til 36,85 DE. Det tilladte dyrehold er indtegnet i nudriften med et samlet produktionsareal på 271 m².

Ammekobesætningen har været udegående dele af året.

Ejendommens 8-årsdrift var på 2500 slagtesvin (32-107 kg), 3 heste (300-500 kg) og 30 æglæggende høns, svarende til 65,31 DE. Svineproduktionen var placeret i de forskellige stalde på ejendommen, herunder en stald som brændte. Svineproduktionen har haft et anslået produktionsareal på 1164 m².

Den ansøgte slagtekalveproduktion placeres i eksisterende stalde.

Husdyrbruget overholder lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Der er et Habitatområde øst for ejendommen som er Kategori 1 natur i en afstand på ca. 420 m. Der er moseområder (kategori 3) syd hhv. vest for ejendommen i en afstand på ca. 720 m hhv. 800 m. Alene på baggrund af afstanden ventes ingen negativ effekt.

Husdyrbruget på Skovvej 40 er ikke et IE-brug.

Ejendommen er placeret i landzone, ca. 1,9 km til nærmeste lokalplanlagte område, "Lokalplan 173 – Sommerhusområde ved Arnbjerg". Der sker ingen ændringer af oplevelsen af landskabet, da der ikke opføres yderligere bygninger.

2. Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b på Skovvej 40, 6430 Nordborg, matrikel 103, Havnbjerg ejerlav, Havnbjerg, til godkendelse af slagtekalveproduktion med de stillede vilkår.

Sønderborg Kommune meddeler tilladelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Tilladelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, i beskrivelsen af ejendommen samt i vurderingen af ejendommen. Tilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af den miljøtekniske redegørelse, kommunens vurdering og generelle lovkrav.

De stillede vilkår vurderes at kunne begrænse risikoen for forurening og ikke-uvæsentlige gener. Hvis der mod forventning skulle opstå væsentlige gener for de omkringboende eller andre uforudsete gener i forbindelse med godkendelsen, kan Sønderborg Kommune foranledige, at generne reduceres, ved at meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger jf. Husdyrbrugslovens¹ § 42.

Der er ikke med denne miljøtilladelse taget stilling til evt. tilladelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget.

2.1 Udnyttelsesfrist og kontinuitetsbrud

Miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

En udnyttet tilladelse, kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år². I forhold til tilladelser, hvor produktionstilladelsen er meddelt i m² produktionsareal, forudsætter udnyttelse, at mindst 25 % af det, tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt, og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene eller andre krav f.eks. økologiregler, som husdyrbruget er underlagt.

¹ Lovbekendtgørelse til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 6. juli 2018

² § 59 a stk. 2 i Lovbekendtgørelse til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 6. juli 2018

2.2 Offentlighed

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af tilladelsen gennemført en nabohøring af naboer i konsekvensområdet for lugt i perioden fra den 20. november 2018 til den 04. december 2018. Der indkom ingen høringssvar i høringsperioden.

Miljøtilladelsen er meddelt den 06. december 2018.

Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 06. december 2018 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

2.3 Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tilladelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

2.4 Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1020 af 6. juli 2018 med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1021 af 6. juli 2018, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Der henvises derfor i øvrigt til:

Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1076 af 28. august 2018

Bekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om miljøbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse

Bekendtgørelse nr. 844 af 23/06/2017 om miljøregulering af visse aktiviteter

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald

Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune

Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune

Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 1611 af 10/12/2015

Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2017-2029

3. Vilkår for husdyrbruget

Denne miljøtilladelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen.

Generelle vilkår

1. Vilkårene i denne tilladelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato hvor tilladelsen træder i kraft.
2. Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses som udnyttet ved, at 25 % af produktionsarealet er udnyttet driftsmæssigt med en belægning på mindst 50 % af maxkapaciteten.
3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Sønderborg Kommune.
4. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Staldanlæg og produktioner

5. Der må kun placeres dyr i de med rødt markerede stalde:

Husdyrbrugets produktionsareal, dyretype og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 Sygebokse	194	Blandet ventilation	3 m	(#97638) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	24
2 Kalvestald	190	Blandet ventilation	3 m	(#97642) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	170
3 Kalvestald	387	Blandet ventilation	3 m	(#97644) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	350
4 Kalvestald	254	Naturlig ventilation	3 m	(#97645) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	240
5 Kalvehytter	90	Naturlig ventilation	3 m	(#97646) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	90

Ansøger skal eftersende et oversigtskort med indtegnede produktionsarealer i de forskellige stalde.

Affald

6. Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.
7. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
8. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
9. Fast farligt affald som fx brugte olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof. Batterier, elsparepærer og spraydåser skal opbevares indendørs til de bortskaffes. Batterier opbevares i en syrefast beholder.

Råvarer og hjælpestoffer

10. Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Gødningsproduktion- og håndtering

11. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
12. Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Fluer og skadedyr

13. Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj fra anlægget og maskiner

14. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

4. Vurdering af husdyrbruget og det ansøgte

Sønderborg Kommune skal ved meddelelse af en tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om de ansøgte ændringer vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Kommunen skal også vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensyn til omgivelserne.

4.1 Husdyrhold og stalde

Der ansøges om en omlægning af en ammekobesætning i nudrift til slagtekalveproduktion i eksisterende stalde. Et oversigtskort over anlægget kan ses i bilag 1.

Af tabel 1 fremgår staldsektionernes størrelse og produktionsareal i m², dyretype, staldsystemer og eventuel miljøteknologi.

Det samlede produktionsareal udgør 271 m² i nudrift, 1.164 m² i 8-års drift og 874 m² i ansøgt drift.

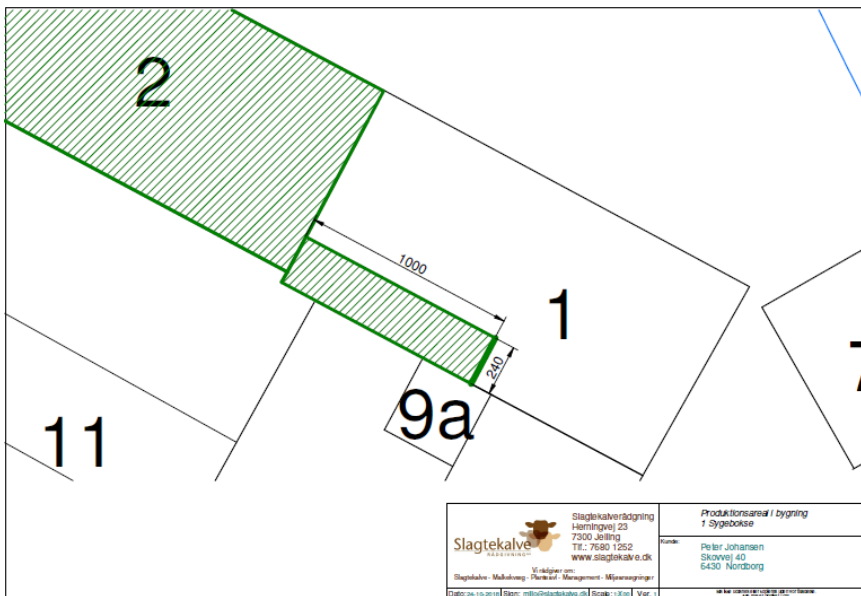
Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne bestemmer hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tabel 1. Oversigt over stalde og dyretyper.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1 Sygebokse	194	Blandet ventilation	3 m	(#97638) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	24
2 Kalvestald	190	Blandet ventilation	3 m	(#97642) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	170
3 Kalvestald	387	Blandet ventilation	3 m	(#97644) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	350
4 Kalvestald	254	Naturlig ventilation	3 m	(#97645) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	240
5 Kalvehytter	90	Naturlig ventilation	3 m	(#97646) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	90

Ansøger er på nuværende tidspunkt ikke sikker på hvordan produktionsarealerne vil være fordelt i de enkelte stalde. Et oversigtskort over produktionsarealerne i staldene 2,3 og 4 skal derfor eftersendes så snart produktionen er etableret. Sønderborg Kommune vil følge op på dette forhold.

Figur 1. Oversigt over produktionsarealer i stald "1 Sygebokse"

Til slagtekalveproduktionen købes små kalve ind, som i den første tid skal have mælk. Denne del af opvæksten vil primært foregå i hytterne, hvor kalvene er placeret i mindre hold. Herefter flyttes kalvene videre i staldsystemet til færdigfødning. Hele produktionen foregår i dybstrøelse.

Kalvehytterne består af 3 Futurehytter der hver har et produktionsareal på 5m x 6m, i alt 90 m². Hytterne står i direkte forlængelse af hinanden på fast bund med afløb.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- Vilkår 5

4.2 Gødnings- og foderopbevaringsanlæg

Gødningsopbevaring

Tabel 2 viser en oversigt over ejendommens gødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 2. Gødningsopbevaringsanlæg

Type	Bygge Dato	Kontrol- dato	Areal (m ²)	Volumen (m ³)
Lundsby (Betonelementer med kabler)	1992	16-08-2013	259	1.000

Foderopbevaring

Teknikrum (Bygning 4a) anvendes til opbevaring af foder, mælkepulver, mineraler og hjælpestoffer mv.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, placering af ny bebyggelse

Ingen

Samdrift med andre husdyrbrug

Husdyrbruget på Skovvej 40, 6430 Nordborg er ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre ejendomme.

4.3 Energi- og vandforbrug

Energiforbruget vil fremover minimeres ved gennemførelse af energitjek, løbende overgang til energibesparende belysning samt justering og vedligeholdelse generelt.

Vandforbrug

Vandspild fra drikkekopper optages i dybstrøelsesmåtten. Der er afløb fra staldene til gyllebeholderen, men da alle dyr går på dybstrøelsesmåtten, er der ingen tilførsel fra staldene. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er privat boring som anvendes til brugsvand og vand til bedriften. Boringen er 30 m dyb og ligger sydøst for ejendommen. Vandkvaliteten tjekkes hvert 3. år.

Der føres ikke løbende journal over energi- og vandforbrug, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

4.4 Landskabelig vurdering og overholdelse af afstandskrav

Husdyrbrugets beliggenhed

Figur 1. Husdyrbrugets placering i forhold til omgivelserne

Figur 1 viser en oversigt med angivelse af anlæggets placering i forhold til omgivelserne. Jf. husdyrbruglovens § 6 er etablering af husdyranlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget på Skovvej 40 er beliggende i landzone. Fra husdyrbruget er der ca. 73 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger. Nabobeboelsen på Skovvej 37 er beliggende nord for husdyrbruget. Nærmeste nabo med landbrugspligt, Skovvej 39, ligger ca. 120 m mod nordøst. Der er ca. 1,7 km til nærmeste beboelse, som er en del af samlet bebyggelse. Det drejer sig om Skovvej 32, som ligger sydvest for staldanlægget.

Der er ca. 1,9 km til nærmeste lokalplanlagte område, "Lokalplan 173 – Sommerhusområde ved Arnbjerg ", nordvest for ejendommen. Der er ca. 1,5 km til nærmeste byzone ved Elsmark.

Etablering af husdyranlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er endvidere ikke tilladt indenfor de i tabel 5 beskrevne afstande.

Tabel 5. Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	ca. 1.500 m	Fra staldanlægget til byzoneområde ved Elsmark	50 m
Sommerhusområde	ca. 1.900 m	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Arnbjerg	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 1.900 m	Fra staldanlægget til lokalplan "Sommerhusområde ved Arnbjerg"	50 m
Nærmeste nabo (uanset landbrugspligt eller ej)	Ca. 73 m	Fra staldanlægget til Skovvej 37	50 m
Nærmeste nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej) i samlet bebyggelse	ca.1.700 m	Fra staldanlægget til Skovvej 32, som er den nærmeste beboelse, som udløser samlet bebyggelse.	50 m

Jf. husdyrbruglovens §§ 7 og 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor afstande der fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Oversigt over afstande

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Stuehus	Ca. 24 m	Fra sygeboks til stuehuset	15 m
Naboskel	Ca. 18 m	Fra staldafsnit til matrikel 506, Havnbjerg Ejerlav, Havnbjerg	30 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m		25 m

Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 2.005 m	Fra staldanlægget til Lavensby Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 32 m	Fra eksisterende staldanlæg til DGU boring 162.726 (vandboring)	25 m
Vandløb	ca. 167 m	Fra staldanlægget til privat vandløb syd for ejendommen.	15 m
Dræn	> ca. 15 m	Så vidt vides er der ingen drænrør indenfor 15 m fra stalde og lagre.	15 m
Sø (større end 100 m ²)	Ca. 210 m	Fra staldanlægget til sø syd for ejendommen	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Der er ikke umiddelbart kendskab til, hvor den nærmeste private fællesvej ligger	15 m
Offentlig vej	Ca. 11 m	Fra staldanlægget til offentlig vej (vejlitra 7000).	15 m
Kategori 1	>7 km		10 m

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 overholdes da reglerne kun gælder nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller ombygninger. I denne miljøtilladelse foretages ikke væsentlige til- eller ombygninger. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår.

Planmæssige forhold

Ejendommen ligger i landområde med kommuneplannummer 1.2.001.J. Ejendommen er beliggende i et område, som ikke er omfattet af en lokalplan. Ejendommen ligger i området ” Nordøstals mosaiklandskab”.

Ifølge Spildevandsplan 2016 - 2021 for Sønderborg Kommune er der ingen krav om forbedret spildevandsrensning fra ejendommen.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at udvidelsen af det eksisterende anlæg kan ske uden at der opstår konflikt med planforholdene i Sønderborg Kommune.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv.

Sønderborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede områder
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Kirkebyggelinjer og kirkelandskaber
- Å- og søbeskyttelseslinjer
- Strandbeskyttelseslinje
- Klitfredningslinje
- Kulturhistorisk bevaringsværdi
- Skovrejsningsområder
- Værdifulde kulturmiljøer
- Rekreative interesseområder

Geologisk bevaringsværdi: Ejendommen ligger indenfor udpegningen. Landskabsformer, blotlagte geologiske profiler mv., som tydeligt viser landskabets geologiske tilblivelse, skal bevares og søges holdt synlige uden skæmmende eller slørende beplantning og bebyggelse.

Natura 2000: Der er ingen bygninger inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde på land er habitatområde H189, Lilleskov, Troldsmose som ligger ca. 6,5 km fra anlægget.

Beskyttede naturarealer (§ 3): Se afsnit 4.5.1.

Økologiske forbindelser: Ejendommen ligger indenfor en økologisk forbindelse.

Værdifulde landskaber: Ejendommen ligger indenfor udpegningen. I de værdifulde landskaber skal hensynet til landskabet vægtes højt.

Kystlandskaber og kystnærhedszone: Ejendommen ligger ca. 470 m fra havet og er derfor indenfor udpegningen.

Lavbundsareal: Ejendommen ligger 78 m fra et lavbundsareal.

Indsatsområde for truede dyrearter: Ejendommen ligger indenfor indsatsområdet for Løgfrø, løvfrø, spidssnudet frø, stor vandsalamander og strandtudse.

Naturbeskyttelsesområder: Ejendommen ligger udenfor udpegningen, men er omringet af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser.

Skovbyggelinjer: Ejendommen ligger indenfor udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger: Bygningerne ligger uden for udpegningen. Der ligger en del beskyttede sten- og jorddiger øst for ejendommen

Miljømyndighedens vurdering

Da der ikke etableres nye bygninger i forbindelse med udvidelsen er det uden betydning, at de eksisterende bygninger ligger inden for de ovennævnte udpegninger.

Husdyrbrugets bygninger ligger udenfor alle øvrige udpegninger.

Kommunen vurderer, at ændringerne ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området.

4.5 Husdyrbrugets ammoniakemission

Ammoniak, natur og bilag IV arter

Afsnittet omhandler husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur, der sker/forekommer fra husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

4.5.1 Ammoniak og natur

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift og i nudrift (8-års drift) fra husdyrproduktionen på Skovvej 40 er vist i nedenstående tabel:

Tabel 7.

Samlet emission: 749,4 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): -2031,4 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 433,9 (kg NH ₃ -N/år)
--	--	--

Ammoniakdepositionskrav

Nedenstående tabel 8 viser specifikke krav om maksimal total- og meredeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

For nærmere beskrivelse af naturarealer der hører under kategori 1-3 samt beskyttede naturtyper udenfor kategorierne se Bilag 2.

Tabel 8. Krav til maksimal ammoniakdeposition i kategori 1-3.

Naturtyper med fastsat beskyttelsesniveau	Beskyttelsesniveauer
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. <i>Totaldeposition</i> (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. <i>totaldeposition</i> på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. <i>merdeposition</i> , og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>	

Naturområder ved Skovvej 40

Sønderborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af de mulige påvirkninger af naturen i nærområdet til ejendommen på Skovvej 40. Vurderingen tager udgangspunkt i beregninger af ammoniakdeposition til de enkelte naturområder. I de tilfælde, hvor det på baggrund af beregningerne vurderes nødvendigt, er der foretaget besigtigelser af naturområderne.

Der findes i nærområdet til Skovvej 40 flere naturarealer. De naturarealer der ligger nærmest er skov, sø, eng og mose.

Beregnete værdier for ammoniakdeposition til naturarealer ved Skovvej 40

Depositionsberegningen til nærliggende naturområder der er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 9. Naturpunkter i nærheden af anlægget. Se også bilag 4.

Natur-punkt	Betegnelse fra ansøgning	Natur-type	§ 7 natur	Bilag IV arter	Afstand	Mer-deposition (kg N/ha/år)	Total deposition (kg N/ha/år)
C	Potentiel ammoniakføl som skov	Skov	Kat. 3		20	11,4	16,2
D	Potentiel ammoniakføl som skov	Skov	Kat. 3			13,5	25,1
A	Mose mod syd	Mose	Kat. 3	X	690	0,0	0,0
B	Mose mod vest	Mose	Kat. 3	X	820	0,0	0,1
N2000 Lilleskov og Trolds-mose	Natura 2000	Skov	Kat. 1		7,5 km	0,0	0,0

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder (kategori 1 natur)

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område til det ansøgte projekt på Skovvej 40 er Lilleskov og Troldsmose i Nørreskoven, ca. 6,5 km fra anlægget.

Naturtyperne i Natura 2000 området er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven som kategori 1 natur. Efter lovgivningen er den maksimalt tilladelige totaldeposition 0,2 kg N/ha/år.

På grund af projektets karakter og den store afstand til n2000 området er der ikke beregnet ammoniakdeposition.

For nærmere beskrivelse af Natura2000 områder tættest ved anlægget –se Bilag 3.

Kategori 2-natur (større ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder, se bilag 2.

Efter en gennemgang af luftfotos er det registreret, at nærmeste § 7 kategori 2 areal, et beskyttet overdrev >2,5 ha, findes ca. 9 km fra ejendommen på Arnkils Øre. På grund af den store afstand er der ikke beregnet ammoniakdeposition.

Kategori 3-natur (andre ammoniakfølsomme naturområder)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, se bilag 2.

Ammoniakfølsom skov

Naturpunkt D

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov ligger ca. 20 meter vest for anlægget (naturpunkt D). Den beregnede merdeposition til skoven er 14,7 kg N/ha/år, den totale deposition i punktet er ca. 16,9 kg N/ha/år.

Skoven er en gammel løvskov og vurderes at høre under kategori 3 som potentiel ammoniakfølsom skov. Nærmest husdyrbruget består skoven af bøgetræer med ask, ahorn og småbladet elm. Skovbundsfloraen er typisk for gamle løvskove, der blev bl.a. registreret skovmærke, miliegræs, febernellikerod og skovstar.

Den samlede kvælstofdeposition fra anlægget er forholdsvis lav (747 kg N/ha/år) og set over en 8 årig periode er den faldet med ca. 2000 kg N/ha/år. Kvælstofdepositionen i skovkanten er høj, men aftager længere inde i skoven. Ca. 100 meter mod vest er depositionen ca. 2 kg N/ha/år. Set over en 8 årig periode er der en nedgang i depositionen i samme punkt på ca. 4 kg N/ha/år.

Beskyttet mose

Nærmeste kategori 3 mose ligger ca. 700 meter syd for anlægget (naturpunkt A.). Den beregnede merdeposition er 0,0 kg N/ha/år.

Miljømyndighedens vurdering

Ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1 og 2 natur og i forhold til kategori 3 moser og overdrev. For kategori 3 skov gælder, at kommunen vurderer, at en eventuel påvirkning af skoven vil ske i en så lille del af skoven, at det samlet set er af underordnet betydning for skovens tilstand.

Det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10x10 km fordelt over hele landet. Af listen fremgår det, at følgende arter er registreret i nærområdet til Skovvej 40:

Sydflagermus

Stor Vandsalamander

Spidssnudet frø

Løvfrø

Markfirben

Kommunens egne registreringer af særligt beskyttede padder viser, at der er registreret forekomst af Løvfrø flere steder i nærområdet.

Flere af områdets søer og vådområder *kan* være levested for særligt beskyttede arter af padder.

Gamle bygninger og træer *kan* fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

4.6 Husdyrbrugets lugtemission

Lugtgeneberegningerne viser, at alle geneafstandskrav for lugt er overholdt, og produktionen forventes således ikke at give anledning til mærkbare gener for ejendomme i landzone.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabel 10 nedenfor. I tabellen fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til same områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret vindretning.

Afstandskrav mht. lugtgener skal måles til staldanlæggets lugtmæssige centrum. Afstanden herfra er 100 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger. Nabobeboelsen på Skovvej 37, mens den beregnede geneafstand (den afstand, der minimum skal være for at produktionen kan godkendes) for den ansøgte produktion er beregnet til 55,8 m til nabobeboelse. Geneafstandskrav for lugt til enkeltbolig er dermed overholdt, se tabel 10.

Tabel 10. Oversigt over lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Skovvej 37	0	FMK	55,8	55,8	100	Ja
Skovvej 12	0	FMK	99,3	99,3	2065,2	Ja
Skovvej 32	0	FMK	99,3	99,3	1760,3	Ja
Lavensby, Havnbjerg	0	FMK	176,6	176,6	1979,6	Ja
Lunden, Havnbjerg	0	FMK	176,6	176,6	1581	Ja

Konsekvenszone: 200 m

Nærmeste samlede bebyggelse tager udgangspunkt i beboelsen på Skovvej 32. Afstanden fra anlægget til denne bolig er 1760,3 m. Den korrigerede geneafstand er beregnet til 99,3 m. Lugtgenekravet er dermed overholdt.

Nærmeste byzone er ved Lunden, Havnbjerg, beliggende 1.581 m fra anlægget. Geneafstanden er 176,6 m. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt.

Konsekvenszonen, dvs. det område som identificerer hvilke naboer, der ville kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke, er beregnet til 200 m. Naboer i dette område vil være hørings- og klageberettigede.

Kumulation af lugt

Hvis der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller hos nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Der er ingen kumulation med andre ejendomme.

Miljømyndighedens vurdering

Lugtemission forekommer fra staldanlægget og fra gødningshåndtering. Staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type husdyrproduktion.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig i landzone er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Landzonen betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboerne i landzonen må forvente en del lugtgener. Når lugtgeneafstanden er overholdt, anses lugtpåvirkningen for at være indenfor tålegrænsen for boliger på landet.

Sønderborg Kommune vurderer, at lugt fra stalden ikke vil give væsentlige lugtgener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at lugtgener for de omkringboende er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

4.7 Andre genepåvirkninger fra husdyrbruget

Ansøger oplyser følgende:

4.7.1 Støj og vibrationer

Støj fra husdyrbrugets stammer hovedsageligt fra husdyr, korn- og fodertransportsystemer, tilkørsel af halm og frakørsel af husdyrgødning. Herudover kan der opleves støj ved interne transportere og transportere til/fra ejendommen.

Tabel 11. Støjkilder

Støjkilde	Periode
Korn- og fodertransporter	Udelukkende i dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne
Transporter	Ved levering af hjælpestoffer. Ind- og udlevering af dyr.

Ved foderlevering vil der kunne opleves støj indenfor normal arbejdstid. Der leveres foder ca. 1-2 gange pr. måned. Der vil være støj ved indsættelse af kalve og ved levering af dyr til slagtt ca. 1-2 gange pr. uge. Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner reparerer, så vidt det er muligt, indendørs for at reducere støj.

Umiddelbart forventes det, at der ikke vil kunne høres øget støj fra staldanlægget ved naboerne, og at miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes. Ansøger vurderer på den baggrund at der ikke er behov for at foretage støjreducerende tiltag.

4.7.2 Støv fra anlæg og maskiner

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv ifm. transporten på og omkring ejendommen, ved halmstrøning samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af foder/afgrøder foregår hovedsageligt i lukket stald (Bygning 4a Teknikrum), hvilket reducerer støvgenerne. Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes øget støv ifm. udvidelsen af husdyrbruget, men det søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

4.7.3 Lys

Alle staldafsnit er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er alene tændt, når der pågår arbejde i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Der er etableret udendørs pladslis/orienteringslys efter behov. Der vil løbende blive skiftet til lavenergilysstofrør i eksisterende stalde.

4.7.4 Fluer og skadedyr

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver) idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulighed. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give en ønsket effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Neporex udvandes fra medio april og frem til oktober- november måned.

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Ejer har det overordnede ansvar, for at sikre en effektiv bekæmpelse.

4.7.5 Transporter

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et retningsgivende antal transporter i nudrift og ansøgt drift.

Tablet 12. Antal transporter i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
<i>Dybstrøelse til arealer (traktor)</i>	10	20
<i>Korn</i>	20	40
<i>Halm</i>	15	25
<i>Handelsgødning</i>	1	1
<i>Indkøbte foderstoffer</i>	25	52
<i>Modtagelse af kalve</i>	5	25
<i>Levering af kalve</i>	5	10
<i>Kørsel med markmaskiner</i>	15	25
<i>Dieselolie</i>	2	3
<i>Døde dyr</i>	2	7
<i>Andet (hjælpestoffer m.m.)</i>	2	5
<i>Dagrenovation</i>	25	25
Antal årlige transporter	127	238

Den øgede kørsel vil primært foregå i vækstsæsonen og direkte ud på markerne. Halmen hentes som oftest i vækstsæsonen direkte fra markerne. Transporterne til/fra husdyrbruget vil hovedsageligt foregå indenfor normal arbejdstid.

4.7.5 Råvarer og hjælpestoffer

Nedenstående tabel angiver type, mængde og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på husdyrbruget.

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Dieselolie	3.000 l	Overjordisk olietank på 1.200 l placeret ved teknikrum
Fyringsolie	2.000 l	Overjordisk tank på 1.200 l placeret på betongulv
Smøreolie	100 l	4a Teknikrum
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	200 l	9a Kemirum
Medicin	Max. 5 kg	Køleskab i besætningsområdet

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger eller –beregninger. Ejendommen skal leve op til gældende støjkrav for virksomheder. Der er stillet vilkår hertil.

Sønderborg Kommune vurderer, at da anlægget ligger i landzone, må naboer påregne støjgener i mindre grad fra landbrugsproduktionen.

Med hensyn til støvgener fra ejendommen forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Anlæggets placering vurderes til at yde en tilstrækkelig afskærmning imod lysgener for omboende. Sønderborg Kommune vurderer derfor at der ikke er grund til at stille yderlige vilkår.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejendommen ikke medfører forhøjet risiko for tilhold af skadedyr og forekomst af fluer.

Opbevaring af foder samt rengøring af arealer omkring fodersiloer skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Der skal på ejendommen foretages en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse. Såfremt der efter miljømyndighedens vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan miljømyndigheden meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan med foranstaltninger svarende til de enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Der er stillet vilkår hertil.

Miljøtilladelsen meddeles i medfør af husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Ind-/udkørsel til anlægget vurderes at være hensigtsmæssigt placeret i forhold til naboer og trafik hensyn.

Den interne trafik på ejendommen vurderes ligeledes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Der stilles derfor ikke vilkår til kørselsveje.

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 10
- Vilkår 13
- Vilkår 14

4.8 Affaldsproduktion

Ansøger oplyser, at husdyrbruget ikke anvender medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling.

Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Olier og kemikalier opbevares ligeledes i denne del af stalden over betongulv og uden mulighed for afløb til jord, dræn, kloak o.l. Olie og spildolie opbevares i egnede beholdere i bygning 4a Teknikrum. Kemisk emballageaffald opstår hovedsageligt fra sprøjtebeskyttelsesmidler til markbruget. Øvrig kemisk affald stammer fra rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige dunke. Bortskaffelsen sker gennem kommunalt godkendte ordninger.

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og ansøger skal selv sørge for at sortering, opbevaring og bortskaffelse sker i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Ejer skal sikre sig, at genanvendeligt affald bliver afleveret til et registreret genanvendelsesanlæg.

Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2017*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2017*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald, stilles der vilkår til opbevaring af farligt affald.

På baggrund af ovenstående, vurderer Sønderborg Kommune at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af affald ikke vil medføre forurening eller gener.

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 6
- Vilkår 7
- Vilkår 8
- Vilkår 9

4.9 Gødningsproduktion og –opbevaring

Bedriftens gødningsproduktion beregnes i gødningsregnskabet.

Dybstrøelsen leveres til biogas: Gravgaard I/S, Pøl Nørregade 31, 6430 Nordborg. Den afgassede gylle returneres i ejendommens gylletank. Den resterende del leveres direkte i mark til nedpløjning. Udbringningen af husdyrgødning følger generelle regler og efter principperne i Godt Landmandskab, hvilket bl.a. vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for produktionen og opbevaring af gødning og mængder.

For at undgå spild af gylle ved udkørsel, stilles der vilkår til, at der skal etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderen, hvis gyllevognene ikke fyldes med selvlæssende fyldetårne. Der stilles også vilkår til, at håndtering af flydende husdyrgødning skal foregå under opsyn.

På baggrund af ovenstående gives følgende vilkår:

- Vilkår 11
- Vilkår 12

5. BAT (bedste tilgængelige teknik) på husdyrbruget

Et af hovedformålene med husdyrbrugloven, er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik på bedriften. Princippet om brugen af bedst tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor skal anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, er der ingen krav om BAT hvis husdyrbruget har en ammoniakemission på mindre end 750 kg N/ år.

Der er i it- ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk beregnet en totalemission af ammoniak fra stald på 747 kg NH₃-N/år og der er derfor ikke krav om anvendelse af BAT.

6. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Nabo- og partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøtilladelse blev den 20. november 2018 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (200 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent. Et resume og et link til udkast af denne tilladelse er sendt i partshøring hos:

- Peter Johansen
- Miljørådgiver Åse Larsen v. Slagteskalve rådgivning Aps

Ejere og lejere af følgende adresser:

Skovvej 37

Skovvej 39

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 14 dage frem til og med den 4. december 2018. Nabohearingen gav ingen kommentarer.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om tilladelse efter husdyrbrugloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 06. december 2018 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne tilladelse er meddelt i overensstemmelse med § 16 b i husdyrbrugloven.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb torsdag den 03. januar 2019.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Ann-Kathrin Tessin

Ann-Kathrin Tessin

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort over ejendommen

Bilag 2

Beskyttet natur efter national og international lovgivning

Definition af beskyttede naturområder:

Natura 2000 naturtyper	Arealer beskyttet af international lovgivning. Udpegede naturarealer, der skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.
Naturtyper beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven	Arealer beskyttet af national lovgivning. Enge, moser, heder og overdrev på 2.500 m ² (for de enkelte området eller i sammenhæng med hinanden) eller søer på 100 m ² inklusiv fugtig bredvegetation. De beskyttede arealer har indhold af plante- og dyreliv karakteristisk for naturtypen. Naturtyperne er beskyttet mod alle tilstandsændringer. Registreringen af beskyttet natur er kun vejledende, hvorfor Kommunen skal høres i de konkrete tilfælde.

Kategorisering af naturtyper

En øget ammoniakdeposition påvirker naturarealer. Vurderingen om hvorvidt, der skal stilles konkrete krav til ammoniakemissionen, afhænger af hvilken kategori naturtypen hører under. De forskellige kategorier beskrives herunder, og kan ses i tabel 1.

Kategori 1, 2 hører under husdyrbruglovens § 7. Kategori 3 er beskrevet i § 27 i husdyrbrugloven. For de naturtyper der hører under kategori 1-3, kan der stilles krav om specifikt maksimal værdi for samlet ammoniakdeposition.

Enge og søer hører ikke under en kategori, men er generelt beskyttede af naturbeskyttelseslovens § 3. For dem gælder, at det skal vurderes om en ekstra kvælstoftilførsel kan forårsage en ændring af naturtilstanden. Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke ske en tilstandsændring uden dispensation fra Kommunen. Kommunen kan i særlige tilfælde give dispensation til en tilstandsændring i beskyttet natur.

Tabel 1. ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse
Kategori 1	Natura 2000 naturtyper
Kategori 2	Beskyttede heder, højmoser, lobeliesøer > 10 ha og overdrev > 2,5 ha.
Kategori 3	<p>Beskyttede heder, moser, overdrev samt ammoniakfølsomme skove.</p> <p>For at være ammoniakfølsom skal skoven opfylde mindst et af følgende tre kriterier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25 og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Enge og søer

Tålegrænser for naturtyper

Tålegrænser for de forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald varierer jf. Vejledning om godkendelse af husdyrbrug. Se tabel 2.

Tabel 2. Tålegrænser for forskellige naturtyper mht. ammoniaknedfald (Faglig rapport fra arbejdsgruppen om ammoniak Faglig rapport fra DMU, nr. 568 2006)

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	Sure overdrev 10-20, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	10-25	klit 10-20, fugtige klitlavninger 10-25
Hede	10-25	tør hede 10-20, våd hede 15-25
Fersk eng	15-25	
Strandeng	30-40	
Mose (og kær)	5-25	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-25
Løvskov	10-20	
Nåleskov	10-20	

Baggrunds niveauet for kvælstofbelastningen ligger i Sønderborg Kommune på 16-21 kg N/ha/år. I området omkring ejendommen ligger baggrundsbelastningen på 14,2-18,5 kg N/ha/år.

Bilag 3

Natura2000 områder, trusler

Habitatnaturtype/-art	Trussel
Strandvold med flerårige planter	Tilgroning, invasive arter
Strandeng	Tilgroning, invasive arter, uhensigtsmæssig hydrologi
Næringsrig sø	Tilgroning
Bøg på muld	Næringsstofbelastning
Bøg på mor	Næringsstofbelastning
Ege-blandskov	Næringsstofbelastning
Elle- og askeskov	Næringsstofbelastning, uhensigtsmæssig hydrologi
Skæv vindelsnegl	Arealreduktion/fragmentering, tilgroning (levested)
Stor vandsalamander	Tilgroning

Bilag 4 - Oversigt over naturpunkter

